

1. Τι δικαστική προστασία έχω στη χώρα σας ως θύμα παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις οποίες εμπλέκονται επιχειρήσεις; Στην προστασία αυτή περιλαμβάνεται αποζημίωση;

α. Αστικό δίκαιο

Όποιος θεωρεί ότι γερμανική επιχείρηση πρόσβαλε με ενέργειές της τα δικαιώματά του μπορεί να ασκήσει αγωγή κατά της εν λόγω επιχείρησης ενώπιον των γερμανικών πολιτικών δικαστηρίων. Καταρχήν, αρμόδιο είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η εναγόμενη επιχείρηση. Έδρα της επιχείρησης είναι η καταστατική έδρα της, ο τόπος της κεντρικής διοίκησής της ή ο τόπος της κύριας εγκατάστασής της. Η εν λόγω διεθνής δικαιοδοσία των γερμανικών δικαστηρίων προκύπτει από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (στο εξής: κανονισμός Βρυξέλλες Ια). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον εν λόγω κανονισμό παρέχονται [εδώ](#).

Αν η εναγόμενη επιχείρηση δεν έχει την έδρα της στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε συμβαλλόμενο κράτος στη σύμβαση του Λουγκάνο, της 30ής Οκτωβρίου 2007, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, διεθνής δικαιοδοσία των γερμανικών δικαστηρίων μπορεί να απορρέει από το γερμανικό αστικό δικονομικό δίκαιο, ιδίως από τον κώδικα πολιτικής δικονομίας (Zivilprozessordnung, στο εξής: ZPO). Για παράδειγμα, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ZPO, γερμανικό δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αν τουλάχιστον τμήμα της αδικοπραξίας τελέστηκε στη Γερμανία. Πράξη θεωρείται ότι έχει τελεστεί τόσο στον τόπο όπου ενήργησε ο ζημιώσας (τόπος όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός) όσο και στον τόπο όπου επήλθε η ζημία στο προστατευόμενο έννομο αγαθό του ζημιωθέντος (τόπος επέλευσης της ζημίας).

Οι εν λόγω βάσεις δικαιοδοσίας ισχύουν και για τις αγωγές υπηκόων τρίτων χωρών που δεν είναι κάτοικοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εθνική έννομη τάξη που είναι κρίσιμη για τις αξιώσεις από αδικοπραξία καθορίζεται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενochές (στο εξής: κανονισμός Ρώμη ΙΙ). Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτόν, εφαρμοστέο είναι, κατά κανόνα, το δίκαιο της χώρας στην οποία έλαβε χώρα το ζημιολογόν γεγονός καθώς και της χώρας ή των χωρών στις οποίες το εν λόγω γεγονός παράγει έμμεσα αποτελέσματα (άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού Ρώμη ΙΙ). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο παρέχονται [εδώ](#).

Το γερμανικό αστικό δικονομικό δίκαιο περιλαμβάνει μέσα για τη συνεκδίκηση αγωγών, π.χ. τον θεσμό της ομοδικίας [πρβλ. άρθρα 59 επ. του κώδικα πολιτικής δικονομίας (ZPO)]. Σύμφωνα με το άρθρο 59 του ZPO, πλείονα πρόσωπα μπορούν να εναγάγουν ή να εναχθούν από κοινού αν υφίσταται μεταξύ τους κοινωνία δικαίου ως προς το αντικείμενο της διαφοράς, ή αν έχουν δικαίωμα ή υποχρέωση που στηρίζεται στην ίδια πραγματική ή νομική αιτία.

Το 2018 θεσπίστηκε στη Γερμανία ο θεσμός της πιλοτικής αναγνωριστικής αγωγής (Musterfeststellungsklage) για τις υποθέσεις στις οποίες μεγάλος αριθμός καταναλωτών έχει υποστεί ζημία από ενέργεια επιχείρησης. Ειδικά νομιμοποιούμενες ενώσεις καταναλωτών μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να ασκήσουν πιλοτική αναγνωριστική αγωγή προκειμένου να κριθούν δικαστικά τα βασικά πραγματικά και νομικά ζητήματα επί των οποίων στηρίζονται οι αξιώσεις όλων των καταναλωτών. Η άσκηση της πιλοτικής αναγνωριστικής αγωγής αναστέλλει την παραγραφή των ατομικών αξιώσεων των καταναλωτών οι οποίες έχουν αναγγελθεί στο μητρώο αγωγών (και, ως εκ τούτου, οι καταναλωτές μπορούν να αναμείνουν την έκβαση της δίκης επί της πιλοτικής αναγνωριστικής αγωγής χωρίς να διατρέχουν κίνδυνο απώλειας των δικαιωμάτων τους). Η αναγγελία των αξιώσεων των καταναλωτών στο μητρώο αγωγών είναι δωρεάν. Η αναγνωριστική απόφαση (σχετικά με τα βασικά πραγματικά και νομικά ζητήματα) δεσμεύει τόσο την επιχείρηση όσο και τους καταναλωτές που έχουν αναγγείλει τις αξιώσεις τους. Κατά κανόνα, αν εκδοθεί ευνοϊκή για τους καταναλωτές αναγνωριστική απόφαση, η εμπλεκόμενη επιχείρηση θα είναι πρόθυμη να καταβάλει οικειοθελώς αποζημίωση. Αν η επιχείρηση δεν καταβάλει οικειοθελώς αποζημίωση, οι καταναλωτές που έχουν αναγγείλει τις αξιώσεις τους μπορούν, βάσει της εκδοθείσας αναγνωριστικής απόφασης, να πραγματώσουν τις αξιώσεις τους δικαστικά ή εξώδικα.

β. Δίκαιο παραβάσεων τάξης

Βάσει του νόμου περί παραβάσεων τάξης (Gesetz über Ordnungswidrigkeiten), σε επιχείρηση μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο ύψους έως και 10 εκατομμυρίων ευρώ, για παράδειγμα, αν διαχειριστής της επιχείρησης διαπράξει ποινικό αδίκημα, συμπεριλαμβανομένων των παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων οι οποίες σχετίζονται με τις δραστηριότητες της επιχείρησης. Υψηλότερο πρόστιμο μπορεί να επιβληθεί όταν με το πρόστιμο επιδιώκεται και η εξάλειψη του οικονομικού οφέλους που αποκόμισε η επιχείρηση από το ποινικό αδίκημα.

Η συμφωνία συνασπισμού της 19ης κοινοβουλευτικής περιόδου προβλέπει νέα ρύθμιση του δικαίου των κυρώσεων για τις επιχειρήσεις. Η εν λόγω αναθεώρηση βρίσκεται στο στάδιο της προετοιμασίας.

2. Έχετε ειδικούς κανόνες για κατάφωρες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων; Οι κανόνες αυτοί ισχύουν και για περιβαλλοντικά εγκλήματα ή περιπτώσεις σοβαρής εργασιακής εκμετάλλευσης;

Το γερμανικό δίκαιο περί εξωσυμβατικής ευθύνης δεν περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για τις σοβαρές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ωστόσο, στο μέτρο που η σοβαρή παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνιστά προσβολή ατομικού έννομου αγαθού, μπορεί να εφαρμοστεί το γενικό δίκαιο περί εξωσυμβατικής ευθύνης. Για παράδειγμα, σύμφωνα με το άρθρο 823 παράγραφος 1 του αστικού κώδικα (Bürgerliches Gesetzbuch), όποιος, με πρόθεση ή από αμέλεια, προσβάλλει παράνομα τη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα, την υγεία, την ελευθερία, την ιδιοκτησία ή άλλο δικαίωμα άλλο έχει υποχρέωση να τον αποζημιώσει. Σε περίπτωση προσβολής της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της υγείας, της ελευθερίας, της ιδιοκτησίας ή άλλου δικαιώματος, ευθύνει φέρε όχι μόνο όποιος προκαλεί άμεσα την προσβολή, αλλά και όποιος δεν έλαβε τα αναγκαία και εύλογα μέτρα για την πρόληψη ζημιών σε τρίτους, ενώ δημιούργησε πηγή κινδύνων (η λεγόμενη γενική υποχρέωση ασφάλειας των συναλλαγών — Verkehrssicherungspflicht).

Περαιτέρω, στον τομέα του ιδιωτικού δικαίου περιβαλλοντικής ευθύνης προβλέπονται, για τις περιπτώσεις προσβολών ατομικών έννομων αγαθών, ειδικές νομοτυπικές μορφές ευθύνης από διακινδύνευση, για παράδειγμα στα άρθρα 1 επ. του νόμου περί περιβαλλοντικής ευθύνης (Umwelthaftungsgesetz), στα άρθρα 25 επ. του νόμου για την ατομική ενέργεια (Atomgesetz), στα άρθρα 32 επ. του νόμου για τη γενετική μηχανική (Gentechnikgesetz) και στο άρθρο 89 του νόμου για τη διαχείριση των υδάτων (Wasserhaushaltsgesetz).

Σε ποινικοδικαϊκό επίπεδο, οι σοβαρές παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων εμπίπτουν επίσης στη νομοτυπική μορφή ποινικών αδικημάτων. Για παράδειγμα, οι σοβαρές μορφές εργασιακής εκμετάλλευσης ποινικοποιούνται από το άρθρο 233 του ποινικού κώδικα (Strafgesetzbuch, στο εξής: StGB) (εμπορία ανθρώπων με σκοπό την εργασιακή εκμετάλλευση).

Προκειμένου να διαφυλαχθούν αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, ιδίως για τις μελλοντικές γενιές, το περιβάλλον προστατεύεται και από το ποινικό δίκαιο. Στο πλαίσιο αυτό, οι διατάξεις του ποινικού κώδικα (άρθρα 324 επ. του StGB), ο οποίος αποτελεί τον βασικό ποινικοδικαϊκό νόμο στη Γερμανία, προβλέπουν τη συνολική προστασία των υδάτων, του αέρα και του εδάφους ως βασικών συνιστωσών του περιβάλλοντος. Η βασική αυτή προστασία συμπληρώνεται από σειρά διατάξεων ειδικών ποινικών νόμων και καλύπτει επίσης την προστασία της χλωρίδας και της πανίδας. Συναφώς, λαμβάνονται υπόψη οι εκτενείς απαιτήσεις του ευρωπαϊκού δικαίου, ώστε να πραγματοποιηθεί η προστασία του περιβάλλοντος ως διασυνοριακή αποστολή.

3. Είμαι θύμα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων η οποία προκλήθηκε από δραστηριότητες μιας ευρωπαϊκής διεθνικής εταιρείας που έλαβαν χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχω πρόσβαση στα δικαστήρια της χώρας σας εάν δεν είμαι υπήκοος της ΕΕ ή δεν ζω στην ΕΕ; Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για να κάνω προσφυγή για παραβίαση των δικαιωμάτων μου; Πού μπορώ να βρω επιπλέον πληροφορίες;

Όποιος θεωρεί ότι γερμανική επιχείρηση πρόσβαλε με ενέργειές της τα δικαιώματά του μπορεί να ασκήσει αγωγή κατά της εν λόγω επιχείρησης ενώπιον των γερμανικών πολιτικών δικαστηρίων. Καταρχήν, αρμόδιο είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου έχει την έδρα της η εναγόμενη επιχείρηση. Έδρα της επιχείρησης είναι η καταστατική έδρα της, ο τόπος της κεντρικής διοίκησής της ή ο τόπος της κύριας εγκατάστασής της. Η εν λόγω διεθνής δικαιοδοσία των γερμανικών δικαστηρίων προκύπτει από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (στο εξής: κανονισμός Βρυξέλλες Ια). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον εν λόγω κανονισμό παρέχονται [εδώ](#).

Αν η εναγόμενη επιχείρηση δεν έχει την έδρα της στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε συμβαλλόμενο κράτος στη σύμβαση του Λουγκάνο, της 30ής Οκτωβρίου 2007, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η διεθνής δικαιοδοσία των γερμανικών δικαστηρίων μπορεί να απορρέει από το γερμανικό αστικό δικονομικό δίκαιο, ιδίως από τον κώδικα πολιτικής δικονομίας (Zivilprozessordnung, στο εξής: ZPO). Για παράδειγμα, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ZPO, γερμανικό δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αν τουλάχιστον τμήμα της αδικοπραξίας τελέστηκε στη Γερμανία. Πράξη θεωρείται ότι έχει τελεστεί τόσο στον τόπο όπου ενήργησε ο ζημιώσας (τόπος όπου συνέβη το γενεσιουργό της ζημίας γεγονός) όσο και στον τόπο όπου επήλθε η ζημία στο προστατευόμενο έννομο αγαθό του ζημιωθέντος (τόπος επέλευσης της ζημίας).

Οι εν λόγω βάσεις δικαιοδοσίας ισχύουν και για τις αγωγές υπηκόων τρίτων χωρών που δεν είναι κάτοικοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εθνική έννομη τάξη που είναι κρίσιμη για τις αξιώσεις από αδικοπραξία καθορίζεται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενochές (στο εξής: κανονισμός Ρώμη ΙΙ). Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτόν, εφαρμοστέο είναι, κατά κανόνα, το δίκαιο της χώρας στην οποία έλαβε χώρα το ζημιολόγο γεγονός καθώς και της χώρας ή των χωρών στις οποίες το εν λόγω γεγονός παράγει έμμεσα αποτελέσματα (άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού Ρώμη ΙΙ). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο παρέχονται [εδώ](#).

Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται [εδώ](#).

4. Μπορούν θεσμικά όργανα όπως ο Διαμεσολαβητής/Συνήγορος του Πολίτη, οι φορείς ισότητας ή οι εθνικοί φορείς για τα ανθρώπινα δικαιώματα να υποστηρίξουν τα θύματα παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διαπράττονται από ευρωπαϊκές διεθνικές εταιρείες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Έχω πρόσβαση στα δικαστήρια της χώρας σας εάν δεν είμαι υπήκοος της ΕΕ ή δεν ζω στην ΕΕ; Υπάρχουν στη χώρα σας άλλες δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. επιθεωρήσεις εργασίας ή περιβάλλοντος) που μπορούν να διερευνήσουν την υπόθεσή μου; Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για τα δικαιώματά μου;

Το γερμανικό εθνικό σημείο επαφής για τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις (στο εξής: ΕθνΣΕ) λειτουργεί ως εξωδικαστική υπηρεσία προσφυγής. Υπάγεται στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας και Ενέργειας και έχει ως καθήκον την προβολή και την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής των κατευθυντήριων οδηγιών του ΟΟΣΑ. Οποιοσδήποτε μπορεί να πιθανολογήσει ότι έχει σχετικό έννομο συμφέρον έχει τη δυνατότητα να καταγγείλει στο ΕθνΣΕ πιθανές παραβιάσεις των κατευθυντήριων οδηγιών του ΟΟΣΑ από πολυεθνική εταιρεία. Το ΕθνΣΕ εξετάζει τις παραλαμβανόμενες καταγγελίες και, αν τις κρίνει αποδεκτές, παρέχει στα εμπλεκόμενα μέρη συνδρομή υπό τη μορφή υπηρεσιών διαμεσολάβησης, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας επί των επίμαχων ζητημάτων. Μεταξύ άλλων, το ΕθνΣΕ είναι αρμόδιο για την εξέταση καταγγελιών για ανεπαρκή σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και για ανεπαρκή συνεκτίμηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά την άσκηση της επιχειρηματικής δέουσας επιμέλειας, όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ. Η αναθεωρημένη έκδοση των κατευθυντήριων οδηγιών του ΟΟΣΑ του 2011, η οποία περιλαμβάνει ειδικές συστάσεις σχετικά με τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τις επιχειρήσεις, βασίζεται ρητά στις κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Το ΕθνΣΕ συντονίζει τις δραστηριότητες και τις αποφάσεις του σε συμφωνία με τη διυπουργική επιτροπή για τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ. Στην εν λόγω διυπουργική επιτροπή εκπροσωπούνται επτά ακόμη ομοσπονδιακά υπουργεία. Άλλο φόρουμ σχετικής συνεργασίας αποτελεί η ομάδα εργασίας για τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ. Στην εν λόγω ομάδα εργασίας συμμετέχουν, επιπλέον των εκπροσώπων όλων των ομοσπονδιακών υπουργείων που συμμετέχουν στη διυπουργική επιτροπή για τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ, και εκπρόσωποι ενώσεων επιχειρήσεων, συνδικαλιστικών οργανώσεων και μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής καταγγελιών στο ΕθνΣΕ (συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις καταγγελίες που έχουν υποβληθεί και τη διεκπεραίωσή τους) παρέχονται στον ιστότοπο του γερμανικού ΕθνΣΕ, ο οποίος βρίσκεται [εδώ](#).

5. Υποχρεώνει η χώρα σας τις ευρωπαϊκές διεθνικές εταιρείες να διαθέτουν μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών ή υπηρεσίες διαμεσολάβησης για παραβιάσεις που προκαλούνται από τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες; Οι υποχρεώσεις αυτές ισχύουν και για παραβιάσεις που διαπράχθηκαν εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Ποιος είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση αυτών των δραστηριοτήτων στη χώρα σας; Υπάρχουν διαθέσιμες δημόσιες εκθέσεις που να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος;

Στο εθνικό σχέδιο δράσης για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα για την περίοδο 2016-2020 (Nationale Aktionsplan Wirtschaft und Menschenrechte 2016-2020, στο εξής: NAP), η ομοσπονδιακή κυβέρνηση κατέγραψε την προσδοκία ότι όλες οι επιχειρήσεις θα εντάξουν επαρκώς διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες στη Γερμανία και παγκοσμίως, δηλαδή και εκτός της ΕΕ. Η προσδοκία αυτή δεν συνιστά νομοθετική υποχρέωση. Το NAP ορίζει τη δέουσα επιμέλεια ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα με βάση πέντε βασικά στοιχεία. Στα στοιχεία αυτά περιλαμβάνεται η δημιουργία από τις επιχειρήσεις μηχανισμού υποβολής καταγγελιών.

Συναφώς, το NAP τονίζει τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι μη κρατικοί μηχανισμοί υποβολής καταγγελιών και προτρέπει τις επιχειρήσεις να συμμετάσχουν σε τέτοιους μηχανισμούς ή να δημιουργήσουν δικούς τους. Το NAP θέτει ορισμένες απαιτήσεις ως προς τη δημιουργία και τον τρόπο λειτουργίας των μη κρατικών μηχανισμών υποβολής καταγγελιών. Μεταξύ άλλων, η δομή του μηχανισμού υποβολής καταγγελιών θα πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα με το κοινό στο οποίο απευθύνεται. Τόσο κατά τη δημιουργία νέων όσο και κατά τη χρήση υφιστάμενων μηχανισμών, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε ο μηχανισμός να εξασφαλίζει μια δίκαιη, ισορροπημένη και προβλέψιμη διαδικασία, που θα είναι προσβάσιμη σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η διαδικασία θα πρέπει να εξασφαλίζει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διαφάνεια έναντι των εμπλεκόμενων μερών και να συνάδει με τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ορισμένες γερμανικές επιχειρήσεις έχουν ήδη καθιερώσει ενδοεπιχειρησιακούς ή τομεακούς μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών, ώστε να μπορούν οι υπάλληλοί τους αλλά και τρίτοι να καταγγέλλουν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση εξετάζει την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά την εφαρμογή από τις επιχειρήσεις της δέουσας επιμέλειας ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα μέσω έρευνας με επιστημονικά πρότυπα, για την οποία έχει προβλεφθεί ετήσια διεξαγωγή κατά το διάστημα από το 2018 έως το 2020. Η εν λόγω έρευνα θα παράσχει εμπειρικά στοιχεία σχετικά με το κατά πόσον οι επιχειρήσεις με περισσότερους από 500 εργαζομένους έχουν

καθιερώσει μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών και το κατά πόσον οι μηχανισμοί αυτοί εκπληρώνουν την αποστολή τους. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης της εφαρμογής του NAP έχουν επίσης σημασία για τη συζήτηση της ομοσπονδιακής κυβέρνησης σχετικά με τη συνέχεια που θα δοθεί στο τρέχον NAP. Αν από την παρακολούθηση της εφαρμογής του NAP προκύψει ότι λιγότερο από το 50 % των προαναφερόμενων επιχειρήσεων εκπληρώνει τις απαιτήσεις του NAP ως προς την υποχρέωση δέουσας επιμέλειας των επιχειρήσεων, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, όπως προβλέπει το NAP, θα εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης περαιτέρω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών. Η συμφωνία συνασπισμού της τρέχουσας ομοσπονδιακής κυβέρνησης ορίζει επίσης ότι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, κατόπιν σφαιρικής και ουσιαστικής επανεξέτασης του NAP, θα λάβει, αν προκύψει ότι χρειάζεται, νομοθετικά μέτρα και θα προωθήσει τη θέσπιση ενωσιακού επιπέδου ρύθμισης.

Τα μέλη της πολυμερούς σύμπραξης «Bündnis für nachhaltige Textilien» (Συμμαχία για βιώσιμη κλωστοϋφαντουργία) επιδιώκουν να εξασφαλίσουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών κατά μήκος των παγκόσμιων αλυσίδων αξίας και εφοδιασμού. Προς τον σκοπό αυτόν, τα μέλη της εν λόγω σύμπραξης ανταλλάσσουν πληροφορίες και κατάλληλα παραδείγματα από την πράξη στο πλαίσιο ομάδας εμπειρογνομώνων για τους μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών. Επιπλέον, η σύμπραξη για την κλωστοϋφαντουργία έχει συνάψει στρατηγική συνεργασία με το ίδρυμα «Fair Wear Foundation», το οποίο δραστηριοποιείται στο πεδίο των μηχανισμών υποβολής καταγγελιών σε επτά χώρες παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

Η γερμανική συνεργασία για την ανάπτυξη στηρίζει επί του παρόντος έργα για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας στο Μπανγκλαντές, τη Μιανμάρ/Βιρμανία και το Πακιστάν. Στις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο των εν λόγω έργων περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η εκπόνηση και η εφαρμογή στρατηγικών για αποτελεσματικούς μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών.

Στο πλαίσιο της πολιτικής του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι κρατικοί φορείς υλοποίησης της γερμανικής συνεργασίας για την ανάπτυξη έχουν καθιερώσει μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών: Η «Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH», ως κρατική εταιρεία, και η «KfW Entwicklungsbank», ως αναπτυξιακή τράπεζα και οργανισμός δημοσίου δικαίου, έχουν ήδη από το 2013 καθιερώσει μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών για ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το 2017 αντίστοιχους μηχανισμούς καθιέρωσαν οι ανώτερες ομοσπονδιακές υπηρεσίες «Bundesanstalt für Geowissenschaften und Rohstoffe» (Ομοσπονδιακό Ίδρυμα Γεωεπιστημών και Φυσικών Πόρων — BGR) και «Physikalisch-Technische Bundesanstalt» (Ομοσπονδιακό Ίδρυμα Φυσικής Τεχνολογίας — PTB).

Οι μηχανισμοί υποβολής καταγγελιών είναι δημοσίως προσβάσιμοι και ανοικτοί και σε καταγγελίες που αφορούν δραστηριότητες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η GIZ, η KfW, το BGR και το PTB υποβάλλουν στο Υπουργείο, κατόπιν αιτήματός του, πληροφορίες σχετικά με τις καταγγελίες που έχουν υποβληθεί.

Ομοίως, η «Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH» (DEG), θυγατρική της KfW, έχει καθιερώσει, από το 2014, δικό της μηχανισμό υποβολής καταγγελιών.

Στη Γερμανία λειτούργουν οι ακόλουθοι μηχανισμοί εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών (για τις διαδικασίες ενώπιον του εθνικού σημείου επαφής για τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, βλ. την απάντηση στην ερώτηση 4):

Στη διαδικασία διαμεσολάβησης, καλείται ένας τρίτος να συμβάλει στην επίλυση της διαφοράς· ο εν λόγω τρίτος δεν έχει εξουσία λήψης αποφάσεων. Η διαμεσολάβηση αποτελεί μια εύκολα προσβάσιμη μέθοδο επίλυσης διαφορών, η οποία δεν συνδέεται καταρχήν με συγκεκριμένο τομέα. Ως εκ τούτου, μπορεί να εφαρμοστεί σε κάθε τομέα στον οποίο μπορεί να προκύψουν συγκρούσεις.

Στη Γερμανία παρέχεται επίσης η δυνατότητα προσφυγής σε διαδικασία διευθέτησης διαφορών, στην οποία ένας τρίτος υποβάλλει στα μέρη προς απόφαση (μη δεσμευτική) πρόταση για τη διευθέτηση των διαφορών τους. Ιδιαίτερη μορφή διαδικασίας διευθέτησης διαφορών από συμβάσεις καταναλωτών προβλέπεται από τον νόμο για την εναλλακτική διευθέτηση διαφορών από συμβάσεις καταναλωτών (Gesetz über die alternative Streitbeilegung in Verbrauchersachen, στο εξής: VSBG). Ο νόμος αυτός προσφέρει στους καταναλωτές μια εύχρηστη και αδάπανη μέθοδο επίλυσης των διαφορών τους· επιπλέον, παρέχει στις επιχειρήσεις έναν μηχανισμό για τον χειρισμό των καταγγελιών καταναλωτών με τρόπο που βελτιώνει την εικόνα τους και συμβάλλει στην αποφυγή ένδικων διαδικασιών.

Περαιτέρω, παρέχεται η δυνατότητα υπαγωγής της διαφοράς σε (εξωδικαστική) διαίτησία, αν το συμφωνήσουν τα μέρη.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες διαμεσολάβησης παρέχονται [εδώ](#).

6. Έχω ειδικά δικαιώματα εάν είμαι ευάλωτο θύμα που ζητά αποκατάσταση για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις οποίες εμπλέκονται επιχειρήσεις; Μπορώ να έχω πρόσβαση σε νομική συνδρομή και υπό ποιους όρους; Ποιες δαπάνες καλύπτονται από τη νομική συνδρομή; Έχω πρόσβαση σε νομική συνδρομή υπό τους ίδιους όρους εάν δεν είμαι υπήκοος της ΕΕ και δεν ζω στην ΕΕ;

Το γερμανικό αστικό δικονομικό δίκαιο προβλέπει διάφορους μηχανισμούς για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα γερμανικά πολιτικά δικαστήρια. Για παράδειγμα, ο ενάγων μπορεί να ζητήσει νομική συνδρομή (ευεργέτημα πενίας) αν δεν είναι σε θέση να αντεπεξέλθει στα δικαστικά έξοδα (άρθρα 114 επ. του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Έπειτα από εξέταση της προσωπικής και οικονομικής κατάστασής του, καθώς και των πιθανοτήτων ευδοκίμησης της αγωγής, αν η σκοπούμενη προσφυγή στη δικαιοσύνη δεν φαίνεται να επιδιώκει σκοπούς στρεψοδικίας, καλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, ανάλογα με τον βαθμό απορίας του αιτούμενου νομική συνδρομή ενάγοντος, τα δικαστικά έξοδα και η αμοιβή του δικηγόρου του. Τα αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα επίσης μπορούν να ζητήσουν νομική συνδρομή για δικαστικές διαδικασίες στη Γερμανία. Τα νομικά πρόσωπα με έδρα εντός της ΕΕ —π.χ. οι οργανώσεις θυμάτων— μπορούν να λάβουν νομική συνδρομή υπό τους όρους που προβλέπονται στον γερμανικό κώδικα πολιτικής δικονομίας.

Η οδηγία 2003/8/ΕΚ αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη επί διασυνοριακών διαφορών μέσω της θέσπισης στοιχειωδών κοινών κανόνων σχετικά με το ευεργέτημα πενίας σε παρόμοιες διαφορές.

Τελευταία επικαιροποίηση: 28/07/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.